

at han har været i Fængsel; derimod kaster det ikke nogen Skygge paa en Mand, at han har været idømt en Bøde, det vil ikke have nogen Indflydelse paa hans Stilling; men dertil svarer jeg, at denne Forstjel finder naturligvis kun Sted, saalænge der i Lovgivningen er disse to Arter Straffe, simpelt Fængsel og Bøder; naar Lovgivningen slet ikke kender nogen anden Straf for den Art ringere Forbrydelser, der her nærmest tilsigtes, end simpelt Fængsel, saa vil man naturligvis komme til at skjelne imellem almindeligt simpelt Fængsel og simpelt Fængsel, der kan afføses ved Bøder. Den sidste Art vil altsaa stille En i samme Forhold i Samfundet, som man nu kommer i, naar man kun er idømt Bøder. Jeg har kun gjort disse Bemærkninger, fordi den Maade, hvorpaa man er gaaet frem, forekommer mig at være noget incorrect; jeg har ikke noget Haab om at sætte nogen Forandring i saa Henseende igjennem i Loven, men jeg vil dog henstille disse Betragtninger til dem, der nærmest ville komme til at beskæftige sig med Endringsforslagene. — Det andet Punkt, jeg skal tillade mig at berøre, er Dødsstraffen. Det maa ansees for anerkjendt fra alle Sider, at Dødsstraffen, fra et retsphilosophisk Standpunkt, er forkastelig, det anerkjendes fra alle Sider, at det kun er et Tidspørgsmaal; men, siger man, Statens Sikkerhed fordrer Dødsstraffens Anvendelse, vi kunne ikke undvære det affrækkende Exempel, den giver. Naar jeg nu seer hen til, hvorledes man her i Loven har løst Opgaven, idet man har stillet Livsstraffen sammen med Tugthuusarbejde paa Livstid, saaledes at Dommeren kan vælge mellem begge disse Straffe, saa forekommer det mig, at man ikke har løst Opgaven paa en heldig Maade. Hvad nu først Statens Sikkerhed angaaer, at den ligesom skulde frygte, at det Individ, der havde begaaet Mord, skulde begaae hyderligere Forbrydelser, da forekommer det mig høist besynderligt, om man ikke i vor Tid, hvor vi anvende Milioner til Fængselsbygninger, skulde være istand til for saadanne enkelte Individier. — det har hidtil i Gjennemsnit kun været Een eller To, der er bleven henrettet om Aaret — at indrette Fængsler af en saadan Bestaaffenhed, at

der aldeles ingen Tvivl var om, at Forbryderen ikke kunde slippe ud, og at ordne det saaledes, at det var aldeles afgjort, at han ikke havde noget Vaaben eller Redskab til sin Naadighed. Det vilde være underligt, om Staten ikke kunde sørge for, at et saadant Individ, idet han opholdt sig i Fængsel, blev fuldstændig uafadelig. Nu kommer det andet Spørgsmaal, nemlig om det Affrækkende, der skal ligge i Dødsstraffen. Man har sagt: Naar man opstiller disse to Alternativer ved Siden af hinanden, saa er det, og maa ifølge den mennefkelige Tænkemaade være, en Selvsølge, at Domstolene i de allerfleste Tilfælde, istedet for Livsstraf, idømme Vedkommende Tugthuusarbejde paa Livstid; men naar det nu er og maa være saaledes, saa vil altsaa Dødsstraffen tabe sin affrækkende Character, thi den, der overlægger en Forbrydelse, vil altid være saa sangvinst at sige til sig selv, at den ene Hundredeedel Sandsynlighed, der er for, at han skal komme ind under det Tilfælde, at Dødsstraffen anvendes, er saa ringe, at han ikke behøver at tage Hensyn dertil. Han vil tværtimod sige til sig selv: I Almindelighed dømmes Domstolene af Hundrede Forbrydere de Nioghalvfems til Tugthuusarbejde paa Livstid, og Du vil ikke høre til dem, der komme til at miste Livet. Det vil staae for ham som noget aldeles Ubestemt, der muligt kan hændes, ligesom at en Tagteer kan falde i Hovedet paa ham, naar han gaaer paa Gaden, men det vil efter min Overtydning ikke have nogen Indflydelse paa ham og ikke forhindre ham i at begaae Forbrydelsen, naar han ikke hindres deraf af Frygt for at komme i Tugthuset paa Livstid. Idet man altsaa tager Sagen paa denne Maade, opnåer man ikke det, man vil, nemlig at affrække fra Forbrydelse, men man taber det overordentlige Gode, man kunde vinde ved at affrække selve Dødsstraffen, og hvori bestaaer dette Gode? Naar Staten siger: Jeg, Staten, der ikke har nogen personlig Ridenstab, der i det Hele kun handler for det sælles Bedste, der paa seer Alles Tarv, jeg anseer Individets Liv for saa helligt, at jeg ikke tør lægge Haand derpaa; selv jeg har Sky for at berøbe Nogen Livet, om han end har begaaet nok saa stor en